

przypadającego za czas niezdolności do pracy, wywołanej reakcją poszczepienną.

§ 9. Rodzice, względnie osoby sprawujące opiekę nad nieletnimi lub osobami, pozbawionymi zdolności do działań prawnych, odpowiedzialni są za dopełnienie obowiązku szczepienia dzieci względnie osób, pozostających pod ich opieką.

§ 10. Po upływie terminu przymusowych szczepień ochronnych na danym obszarze do szkół, zakładów naukowych, wychowawczych, jak również do pracy w urzędach, instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych, samorządowych oraz prywatnych przyjmowane mogą być tylko osoby, które przedstawiają świadectwa o dokonanym szczepieniu ochronnym przeciw durowi brzuszemu względnie o zwolnieniu od obowiązku szczepienia (§ 7).

§ 11. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia względnie zarządzeń na podstawie tego rozporządzenia wydanych, jak również winni przeciwdziałania akcji przymusowych szczepień ochronnych przeciw durowi brzuszemu, o ile czyn ich nie jest zagrożony surowszą sankcją z mocy innych przepisów prawnych, podlegają karze aresztu do 3-ch miesięcy i grzywny do 3.000 zł lub jednej z tych kar.

Orzecznictwo w tych sprawach należy do władz administracji ogólnej I instancji.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia:

Franciszek Litwin

Minister Aprowizacji Publicznej:

Edward Ochab

89

OBWIESZCZENIE

Ministra Sprawiedliwości

z dnia 17 kwietnia 1945 r.

o ogłoszeniu jednolitego tekstu przepisów o kosztach sądowych

Na podstawie art. 3 dekretu z dnia 27 lutego 1945 r. o zmianie przepisów o kosztach sądowych (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 44) ogłaszam w załączniku do obwieszczenia niniejszego jednolity tekst przepisów o kosztach sądowych z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 93, poz. 837) z uwzględnieniem zmian, wynikających z dekretów Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 19) i z dnia 21 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 609) oraz dekretu z dnia 27 lutego 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 44), z tym, że zmiany wprowadzone tym ostatnim dekretem mają moc od dnia 1 kwietnia 1945 r. i stosują się do wszelkich powodujących opłatę czynności, które nastąpią po tej dacie.

w/z Minister Sprawiedliwości:

Leon Chajm

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 kwietnia 1945 r. (poz. 89).

Przepisy o kosztach sądowych.

R o z d z i a ł I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. W sprawach cywilnych i karnych, wymienionych w rozporządzeniu niniejszym, pobiera się opłaty sądowe na rzecz Skarbu Państwa oraz koszty postępowania. Opłaty sądowe i koszty postępowania stanowią koszty sądowe.

Art. 2. Jeżeli rozporządzenie niniejsze nie stanowi inaczej, do uiszczenia kosztów sądowych obowiązana jest strona, która dokonywa czynności, powodującej opłatę sądową lub koszty postępowania.

Przepis powyższy nie uchybia przepisom

kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw co do ponoszenia kosztów sądowych.

Art. 3. Uwolnienie od kosztów sądowych służy:

- 1) stronie, której sąd przyznał prawo ubogich,
- 2) kuratorowi, wyznaczonemu przez sąd do danej sprawy,
- 3) stronie powodowej w sprawie o należność za pracę,
- 4) stronie powodowej w sprawie o alimenty.

Za strony, wymienione pod pkt 1), 3) i 4), koszty postępowania uiszcza tymczasowo Skarb Państwa, a za kuratora, jeżeli obowiązujące przepisy nie stanowią inaczej, strona, dla której kurator został ustanowiony lub też, gdyby to było niemożliwe, strona, która swym wnioskiem lub swą czynnością spowodowała ustanowienie kuratora.

Do przyznania prawa ubogich stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego, a w sprawach karnych — przepisy kodeksu postępowania karnego.

Art. 4. Uwolnienie od opłat sądowych służy:

- 1) Skarbowi Państwa i podmiotom prawnym, za które działa Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) instytucjom ubezpieczeń społecznych w sprawach, związanych z ich ustawową działalnością,
- 3) Pocztowej Kasie Oszczędności,
- 4) Bankowi Gospodarstwa Krajowego i Państwowemu Bankowi Rolnemu.

Minister Sprawiedliwości może w porozumieniu z Ministrem Skarbu i innymi zainteresowanymi ministrami przyznać według swego uznania uwolnienie od opłat sądowych instytucjom, stowarzyszeniom i fundacjom, zasługującym na to uwolnienie ze względów na ich działalność dobroczynną, społeczną, naukową, oświatową lub samopomocową. Uwolnienie może być każdej chwili odwołane.

Art. 5. Koszty sądowe, od których strona uboga była uwolniona, będą ściągane z urzędu po uprawomocnieniu się orzeczenia sądu w danej sprawie od przeciwnika albo od strony ubogiej z zasądzonego jej roszczenia według przepisów art. 120 §§ 2 i 3 kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 6. Opłaty sądowe, od których uwolniony był kurator (art. 3 ust. 1) pkt 2) lub podmioty, wymienione w art. 4, będą ściągane z urzędu po uprawomocnieniu się orzeczenia sądu w danej sprawie od przeciwnika w takim stosunku, w jakim zostały włożone na niego koszty procesu lub innego postępowania.

Jeżeli strona, zastąpiona przez kuratora, posiada majątek, opłaty, które nie zostały włożone na jej przeciwnika lub też nieściągane, będą ściągane od tej strony.

Art. 7. W razie cofnięcia prawa ubogich lub uchylenia kurateli należne od strony koszty sądowe będą ściągane z urzędu z zastosowaniem odpowiednio przepisu art. 119 § 1 kodeksu postępowania cywilnego.

Art. 8. Jeżeli o obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, w myśl przepisów art. 5 — 6 sąd nie orzekł w toku postępowania w danej sprawie, postanowienie w tej mierze wyda sąd, w którym sprawa toczyła się w pierwszej instancji.

Art. 9. Należności Skarbu Państwa z tytułu powstałych w toku procesu kosztów sądowych, a włożonych na przeciwnika strony, uwolnionej od kosztów sądowych lub opłat sądowych, będą w postępowaniu egzekucyjnym lub upadłościowym zaspokojone w tym samym stopniu i w tych samych granicach, jak koszty procesu, przyznane stronie uwolnionej.

Art. 10. Postępowanie o przyznanie prawa ubogich i postępowanie przed sądem polubownym wolne jest od opłat sądowych.

Art. 11. Opłatę sądową należy uiścić przy wniesieniu do sądu pisma lub przy złożeniu wniosku, podlegającego opłacie.

Art. 12. W każdym piśmie lub wniosku należy podać wartość przedmiotu sprawy, jeżeli od tej wartości zależy wysokość opłaty, a przedmiotem sprawy nie jest oznaczona kwota pieniężna.

Pisma lub wnioski, dotyczące części przedmiotu sprawy, podlegają opłacie tylko w stosunku do wartości tej części.

Art. 13. Sąd nie podejmie żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie została uiszczona należna opłata sądowa. Pismo takie będzie zwrócone, jeżeli wnoszący je w terminie tygodniowym od dnia doręczenia mu wezwania o uiszczenie należnej opłaty, opłaty tej nie uiści.

Termin tygodniowy może być odpowiednio przedłużony tylko wówczas, jeżeli pismo wniosła osoba, zamieszkała za granicą, nie mająca w kraju zastępcy.

Przepisu co do wezwania o uiszczenie należnej opłaty nie stosuje się do pism wnoszonych przez adwokata, podlegających opłacie w wysokości stałej. Pisma takie, jeżeli nie są należycie opłacone, będą od razu zwrócone.

Sąd nie przyjmie wniosku ustnego, podlegającego opłacie, zgłoszonego bez jednoczesnego uiszczenia należnej opłaty.

Art. 14. Przepis artykułu poprzedzającego, stosuje się odpowiednio, gdy w wyniku sprawdzenia wartości przedmiotu sprawy albo wskutek zmiany lub rozszerzenia żądania należy uiścić opłatę wyższą od poprzednio wniesionej.

Art. 15. Przewodniczący wydaje zarządzenie co do: wezwania o uiszczenie opłaty, zwrotu pisma, nieopłaconego należycie, zwrotu opłaty, wymiaru opłaty z urzędu i ściągnięcia opłaty.

Postanowienie co do zwrotu pisma wydaje sąd na posiedzeniu niejawnym, jeżeli opłata przypada od skargi kasacyjnej lub od skargi o wznowienie, wniesionej do sądu drugiej instancji albo do Sądu Najwyższego, lub wreszcie od zażalenia do Sądu Najwyższego.

Na zarządzenie co do wezwania strony do uiszczenia należnej opłaty nie ma zażalenia.

Art. 16. Opłatę, wymierzoną z urzędu, należy pod rygorem egzekucji uiścić w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia stronie wezwania do zapłaty.

Art. 17. W postępowaniu, związanym z uiszczeniem i zwrotem, wymiarem lub ściąganiem kosztów sądowych, stosuje się przepisy kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli rozporządzenie niniejsze nie stanowi inaczej.

W sprawach zaś, w których tryb postępowania normują inne ustawy, przepisy kodeksu postępowania cywilnego stosuje się tylko w braku odpowiednich przepisów tych ustaw.

Ponadto obowiązują przepisy następujące:

- 1) na zarządzenia i postanowienia sądu pierwszej instancji, dotyczące obowiązku uiszczenia kosztów sądowych (art. 8) oraz wymiaru lub zwrotu kosztów, służy zawsze zażalenie;
- 2) w sprawach, wymienionych w punkcie 1) skarga kasacyjna nie służy.

Art. 18. Zażalenia, dotyczące wyłącznie wymiaru opłaty sądowej w postępowaniu cywilnym, podlegają jedynie opłacie od podań i załączników i za doręczenie.

Podania o zwrot opłaty, jak również zażalenia w tych sprawach wolne są od wszelkich opłat sądowych.

Art. 19. Opłatę, uchyloną w całości lub w części prawomocnym orzeczeniem, zwraca się stronie z urzędu.

Art. 20. Prawo Skarbu Państwa do żądania nieuiszczonej opłaty sądowej przedawnia się z upływem lat trzech, licząc od dnia, w którym opłatę należało uiścić.

Prawo strony do żądania zwrotu opłaty sądowej przedawnia się z upływem lat trzech od dnia powstania tego prawa.

Art. 21. Groszowe końcówki opłat, niepodzielne przez pięćdziesiąt, zaokrągla się w wyż do kwoty, w ten sposób podzielnej. Końcówek do 25 groszy włącznie nie dolicza się.

Art. 22. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi sposób uiszczania opłat sądowych.

R o z d z i a ł I I.

Opłaty sądowe w postępowaniu spornym i egzekucyjnym

Art. 23. W postępowaniu spornym i egzekucyjnym pobiera się opłaty następujące:

- 1) wpis,
- 2) opłatę od podań i załączników,
- 3) opłatę kancelaryjną,
- 4) opłatę za doręczenie,
- 5) kaucję kasacyjną.

Oddział 1.

Wpis

Art. 24. Wpis jest stosunkowy i stały.

Art. 25. Wysokość wpisu stosunkowego zależna jest od wartości przedmiotu sprawy i wynosi:

- 1) przy wartości przedmiotu do 5.000 zł włącznie 2%
- 2) przy wartości przedmiotu do 50.000 zł włącznie od pierwszych 5.000 zł . . . . . 100 zł
od nadwyżki 2½%
- 3) przy wartości przedmiotu ponad 50.000 zł od pierwszych 50.000 zł . . . . . 1.225 zł
od nadwyżki 3%

Każde rozpoczęte 100 zł a w przypadku, gdy wartość przedmiotu przewyższa 50.000 zł każde rozpoczęte 1.000 zł liczy się za pełne.

Art. 26. Wartość przedmiotu sporu oznacza się według przepisów kodeksu postępowania cywilnego.

Jeżeli wartość przedmiotu sporu lub jego części nie podlega oszacowaniu na pieniądze albo w chwili wytoczenia powództwa nie da się określić, wpis stosunkowy oznaczy tymczasowo przewodniczący: w sądzie okręgowym w wysokości od 80 zł do 2.000 zł, a w sądzie grodzkim od 8 zł do 160 zł.

Na zarządzenie co do tymczasowego oznaczenia wpisu nie ma zażalenia.

Wpis, tymczasowo oznaczony, należy uiszczyć w terminie tygodniowym od dnia doręczenia zarządzenia stronie interesowanej.

Sumę wpisu określi sąd z urzędu przy wydaniu orzeczenia, kończącego postępowanie w pierwszej instancji, przy czym zaliczy kwotę, tymczasowo pobraną.

Art. 27. W postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym podstawą obliczenia opłaty jest suma roszczenia, które jest egzekwowane lub ma być zabezpieczone.

Jeżeli jednak przedmiot, poddany egzekucji lub zabezpieczeniu, ma mniejszą wartość to ta mniejsza wartość będzie podstawą obliczenia opłaty.

Jeżeli egzekucja ma na celu zaspokojenie roszczeń niepieniężnych, wówczas wartość przedmiotu sprawy, ustalona w postępowaniu, poprzedzającym egzekucję, będzie także podstawą obliczenia opłaty w postępowaniu egzekucyjnym, dotyczącym tego samego roszczenia.

Art. 28. Suma wpisu stosunkowego lub wszystkich wpisów stosunkowych, w razie zgłoszenia równocześnie w jednym piśmie lub w jednym oświadczeniu kilku wniosków, podlegających opłacie wpisu stosunkowego, nie może wynosić w sprawach, należących w pierwszej instancji do właściwości sądu grodzkiego, mniej niż 8 zł, w sprawach zaś, należących w pierwszej instancji do właściwości sądu okręgowego lub wyższego — mniej niż 40 zł.

Art. 29. Cały wpis stosunkowy pobiera się od:

- 1) powództwa głównego,
- 2) powództwa wzajemnego,
- 3) interwencji głównej,

- 4) apelacji,
- 5) apelacji wzajemnej,
- 6) skargi kasacyjnej,
- 7) skargi o wznowienie,
- 8) skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego.

Wpisu stosunkowego nie pobiera się od apelacji na wyrok, wydany przez sąd pierwszej instancji po uchyleniu poprzedniego wyroku (art. 412 § 1 kodeksu postępowania cywilnego), jeżeli założyła ją ta sama strona, która zaskarżyła poprzedni wyrok.

Art. 30. Połowę wpisu stosunkowego pobiera się od:

- 1) sprzeciwu od wyroku zaocznego,
- 2) powództwa w trybie postępowania nakazowego lub upominawczego,
- 3) zarzutów w postępowaniu nakazowym,
- 4) wniosku o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi zagranicznemu,
- 5) wniosku o wszczęcie egzekucji, skierowanego do sądu.

Jeżeli w postępowaniu upominawczym na skutek sprzeciwu ma nastąpić rozprawa, powód powinien uiszczyć dodatkowo drugą połowę wpisu. Jeżeli powód nie uzupełni wpisu w terminie tygodniowym od dnia doręczenia mu wezwania, sąd umorzy postępowanie. Przez umorzenie postępowania zabezpieczenie powództwa traci moc.

Przepisy ustępu poprzedzającego stosuje się odpowiednio w postępowaniu nakazowym i upominawczym w przypadku odmowy wydania nakazu i skierowania sprawy do zwykłego postępowania.

Art. 31. Piątą część wpisu stosunkowego pobiera się od:

- 1) zgłoszenia interwencji ubocznej, jeżeli zgłoszenie nie jest połączone z czynnością procesową, podlegającą opłacie wpisu stosunkowego takiego samego lub wyższego,
- 2) zażalenia jeżeli nie jest połączone z innym środkiem odwoławczym,
- 3) powództwa, apelacji, skargi kasacyjnej oraz skargi o wznowienie w sporach działowych,
- 4) wniosku o nadanie klauzuli wykonalności wyrokowi sądu polubownego lub ugodzie, zawartej przed tym sądem.

Jeżeli zażalenie zostało złożone albo interwencja uboczna zgłoszona przed oznaczeniem wpisu, wpis od zażalenia lub interwencji oblicza się według tymczasowo oznaczonego wpisu od powództwa.

Art. 32. Dziesiątą część wpisu stosunkowego pobiera się od:

- 1) wniosku o zabezpieczenie dowodu,
- 2) wniosku o wydanie zarządzenia tymczasowego,
- 3) wniosku o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu,
- 4) sprzeciwu od wyroku zaocznego, zgłoszenia interwencji ubocznej i zażalenia w sporach działowych.

Wnioski o zabezpieczenie powództwa, zgłoszone w pozwie lub w toku sporu, wolne są od opłaty wpisu stosunkowego.

Art. 33. Piątą część wpisu stosunkowego pobiera się od:

- 1) wartości przedmiotu ugody, zawartej przed sądem bez uprzedniego wytoczenia powództwa, lub tej części wartości przedmiotu ugody, zawartej w toku sporu, która przewyższa wartość przedmiotu sporu,
- 2) tej części sumy, uzyskanej z egzekucji lub stanowiącej odszkodowanie za wywłaszczenie, która w podziale sądowym przypada wierzycielom.

Opłatę tę pobiera się na podstawie urzędowego wymiaru. Jeżeli masa działowa znajduje się w przechowaniu sądu, należy opłatę z niej potrącić.

Art. 34. Piątą część wpisu stosunkowego od ceny nabycia pobiera się w razie wydania postanowienia o udzieleniu przybicia nieruchomości lub innych przedmiotów i praw, z których egzekucję prowadzi się według przepisów o egzekucji z nieruchomości.

Opłatę tę powinien nabywca wnieść w terminie miesięcznym od dnia uprawomocnienia się postanowienia o przybiciu. W razie uchylecia przybicia w nadlicytacji zwraca się uiszczoną opłatę.

Wydanie postanowienia o przysądzeniu własności może nastąpić dopiero po wykazaniu przez nabywcę, że opłatę uiszczył.

Art. 35. Podstawą obliczenia wpisu stosunkowego od zarzutów w postępowaniu nakazo-

wym, sprzeciwu od wyroku zaocznego, apelacji, skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie, skargi o uchylenie wyroku sądu polubownego i zażalenia jest wartość przedmiotu zaskarżenia, objętego danym pismem procesowym.

Art. 36. Wpis stały wynosi:

- 1) od powództwa i apelacji w sprawie o ochronę zakłóconego lub przywrócenie utraconego posiadania . . . . . 40 zł
  - od sprzeciwu od wyroku zaocznego w tej sprawie . . . . . 20 zł
  - od zgłoszenia interwencji ubocznej i od zażalenia w tej sprawie . . . . . 8 zł
- 2) od powództwa, apelacji, skargi kasacyjnej i skargi o wznowienie w sprawie o wyjawienie majątku pod przysięgą, jeżeli powód nie żąda jednocześnie zasądzenia należności, a sprawa jest wszczęta w sądzie okręgowym . . . 160 zł
  - w sądzie grodzkim . . . . . 60 zł
  - od sprzeciwu od wyroku zaocznego w tej sprawie, wszczętej w sądzie okręgowym . . . . . 80 zł
  - w sądzie grodzkim . . . . . 32 zł
  - od zgłoszenia interwencji ubocznej i zażalenia w tej sprawie, wszczętej w sądzie okręgowym . . . 32 zł
  - w sądzie grodzkim . . . . . 12 zł
- 3) od wniosku o uznanie zapisu na sąd polubowny za wygasły i od zażalenia na postanowienie w tej sprawie, jeżeli sprawa jest wszczęta w sądzie okręgowym. . . . 100 zł
  - w sądzie grodzkim . . . . . 43 zł
- 4) od wniosku strony o wyznaczenie, wezwanie opieszalego i usunięcie sądziego polubownego, od wniosku sędziego polubownego o oznaczenie wynagrodzenia oraz zażalenia w tej sprawie i od wniosku sądu polubownego o wykonanie czynności przez sąd, jeżeli wniosek został zgłoszony w sądzie okręgowym . . . . . 40 zł
  - w sądzie grodzkim . . . . . 20 zł
- 5) od wniosku o złożenie wykazu majątku i przysięgi w postępowaniu egzekucyjnym oraz od wszelkich zażaleń w postępowaniu

niu o wyjawienie majątku w toku egzekucji . . . . . 20 zł

- 6) od skargi na czynności komornika, jeżeli wartość przedmiotu sprawy nie przewyższa 1.000 zł. . . . . 4 zł
w innych przypadkach . . . . . 12 zł

Art. 37. Wpis uiszczony od powództwa, odrzuconego z powodu niewłaściwości sądu, zalicza się przy ponownym wniesieniu tegoż powództwa, jeżeli to nastąpi w terminie tygodniowym od daty uprawomocnienia się postanowienia o odrzuceniu powództwa.

Wpis, uiszczony od powództwa cywilnego, pozostawionego w postępowaniu karnym bez rozpoznania, zalicza się przy wniesieniu powództwa o to samo roszczenie przed sąd cywilny, jeżeli to nastąpi w ciągu trzech lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia sądu karnego.

Art. 38. Na żądanie strony zwraca się:

- 1) wpis od pisma, zwróconego lub odrzuconego z powodów formalnych,
- 2) wpis od powództwa, które przed doręczeniem stronie pozwanej zostało odrzucone z powodu niedopuszczalności drogi procesu cywilnego, braku zdolności procesowej, ustawowego zastępstwa (asystencji) lub upoważnienia do prowadzenia sprawy,
- 3) wpis od apelacji wzajemnej, która utraciła moc wskutek cofnięcia apelacji lub odrzucenia jej z powodów formalnych,
- 4) wpis od powództwa, zarzutów w postępowaniu nakazowym, sprzeciwu od wyroku zaocznego, apelacji, skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie i zażalenia w razie cofnięcia ich przed wysłaniem stronie przeciwnej.

Art. 39. Na żądanie strony zwraca się połowę wpisu od powództwa, zarzutów w postępowaniu nakazowym, sprzeciwu od wyroku zaocznego, apelacji, skargi kasacyjnej, skargi o wznowienie i zażalenia w razie cofnięcia ich przed rozpoczęciem rozprawy, jeżeli zaś rozprawa nie ma się odbyć — przed posiedzeniem, na które sprawa została skierowana.

Połowę wpisu zwraca się również w razie zawarcia ugody w danej instancji.

Art. 40. Przepisy, dotyczące powództwa i apelacji, stosuje się odpowiednio do powództwa wzajemnego i apelacji wzajemnej.

Oddział 2

Oплата od podań i załączników.

Art. 41. Od każdego podania i wniosku do protokołu, złożonego poza rozprawą i w ogóle od każdego pisma, nie podlegającego opłacie wpisu, pobiera się opłatę:

- w postępowaniu przed sądami grodzkimi i przed komornikami w wysokości . . . . . 2 zł.
w postępowaniu przed wszystkimi innymi sądami . . . . . 8 zł.

Art. 42. Od każdego załącznika do pisma lub protokołu pobiera się opłatę w wysokości . . . . . 2 zł

Opłaty nie pobiera się w postępowaniu nakazowym od dołączonych do pozwu dokumentów, które uzasadniają żądanie pozwu.

Art. 43. Od opłaty od podań i załączników wolne są:

- 1) pisma, odpisy i załączniki, składane przez stronę z przeznaczeniem dla strony przeciwnej lub innych uczestników postępowania,
- 2) pisma i wnioski do protokołu, zawierające sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym,
- 3) pisma i wnioski do protokołu oraz załączniki, składane przez świadków, biegłych i osoby trzecie, wezwane do złożenia dokumentów lub okazania przedmiotu oględzin,
- 4) pisma stron, zawierające wyłącznie wskazanie miejsca zamieszkania,
- 5) pisma stron, zawierające wyłącznie prośbę o przyspieszenie postępowania,
- 6) pisma sądu polubownego lub sędziów polubownych,
- 7) sprawozdania, pisma i załączniki, składane przez nadzorcę sądowego.

Oddział 3.

Oплата kancelaryjna

Art. 44. Za klauzule wykonalności, wypisy, odpisy, zaświadczenia, wyciągi oraz inne dokumenty, wydawane na wniosek na podstawie akt,

pobiera się opłatę kancelaryjną w wysokości 4 zł, a w sądzie grodzkim w wysokości 2 zł.

Opłatę powyższą pobiera się za każdą stronę wydanego dokumentu, licząc 25 wierszy za stronę.

Każdą rozpoczętą stronę liczy się za całą.

Jeżeli pismo jest sporządzone w obcym języku lub zawiera tabelę pobiera się opłatę w podwójnej wysokości.

Art. 45. Za wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku pobiera się opłatę:

- a) w sądzie okręgowym lub wyższym, w wysokości . . . . . 40 zł
- b) w sądzie grodzkim . . . . . 8 zł.

Nie pobiera się opłaty kancelaryjnej za pisma, które doręcza się z urzędu.

Oddział 4.

Opłata za doręczenie.

Art. 46. Opłata za doręczenie jest stosunkowa lub stała.

Art. 47. Wysokość opłaty stosunkowej zależy od wysokości wpisu stosunkowego lub stałego.

Art. 48. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi:

- 1) przypadki, w których pobiera się opłatę za doręczenie,
- 2) osoby, obowiązane do jej uiszczenia,
- 3) wysokość opłaty,
- 4) sposób jej uiszczenia,
- 5) sposób użycia sum, uzyskanych z tej opłaty.

Minister Sprawiedliwości może ponadto w drodze rozporządzenia określić przypadki, w których niezłożenie opłaty za doręczenie powoduje skutki odmienne, niż to przewiduje art. 13 i 14 rozporządzenia niniejszego.

Oddział 5.

Kaucja kasacyjna.

Art. 49. Wysokość kaucji, którą należy wpłacić przy wniesieniu skargi kasacyjnej, wynosi, jeżeli jest zaskarżone orzeczenie sądu okręgowego — 100 zł, jeżeli jest zaskarżone orzeczenie sądu apelacyjnego — 300 zł.

Art. 50. Kaucję zwraca się z urzędu stronie:

- 1) jeżeli skarga kasacyjna została uwzględniona w całości lub w części,
- 2) jeżeli skarga kasacyjna została zwrócona lub odrzucona z powodów formalnych, nie wyłączając przypadku niedopuszczalności skargi kasacyjnej,
- 3) jeżeli skarga kasacyjna została cofnięta przed posiedzeniem, na którym miała być rozpoznana.

W innych przypadkach kaucję przelewa się do Skarbu Państwa.

Art. 51. O zwrocie kaucji orzeka Sąd Najwyższy, w przypadku zaś gdy przyczyna, usprawiedliwiająca zwrot kaucji, zaszła w sądzie drugiej instancji — sąd drugiej instancji na posiedzeniu niejawnym.

Na postanowienie sądu drugiej instancji służy stronie zażalenie do Sądu Najwyższego w terminie tygodniowym od daty doręczenia zawiadomienia o odmowie zwrotu kaucji.

R o z d z i a ł I I I.

Opłaty sądowe w postępowaniu upadłościowym i układowym.

Art. 52. W postępowaniu upadłościowym i układowym pobiera się opłaty następujące:

- 1) wpis,
- 2) opłatę stosunkową,
- 3) opłatę od podań i załączników,
- 4) opłatę kancelaryjną,
- 5) opłatę za doręczenie,
- 6) kaucję kasacyjną.

Art. 53. Uwolnienie od opłat sądowych w postępowaniu upadłościowym i układowym służy:

- 1) syndykowi, zarządcy odrębnego majątku, członkom rady wierzycieli, zastępcom tych osób, nadzorcy sądowemu oraz kuratorowi celem nadzoru nad wykonaniem układu — od wszelkich opłat,
- 2) upadłemu i dłużnikowi w postępowaniu układowym — od opłat od podań i załączników.

Art. 54. Wpis stały pobiera się:

- 1) w wysokości 160 zł:
od wniosku wierzyciela o ogłoszeniu upadłości,
- 2) w wysokości 80 zł:
od wszelkich zażaleń na postanowienia sądu i od skarg kasacyjnych w postępo-

waniu upadłościowym i układowym, od zarzutów przeciw układowi i przeciw planowi podziału, jak również od wniosków wierzyciela o uchylenie układu;

- 3) w wysokości 40 zł:
od wszelkich zażaleń na postanowienia lub zarządzenia sędziego — komisarza w postępowaniu upadłościowym i układowym.

Art. 55. Piątą część wpisu stosunkowego pobiera się od sprzeciwu co do uznania lub odmowy uznania zgłoszonych wierzytelności, jak również od zażaleń na postanowienia w tej sprawie.

Podstawą obliczenia wpisu stosunkowego jest wartość przedmiotu zaskarżenia, objętego sprzeciwem lub zażaleniem.

Art. 56. Za przeprowadzenie postępowania upadłościowego pobiera się opłatę stosunkową:

- 1) w przypadku ukończenia postępowania przez podział masy — w wysokości całego wpisu stosunkowego,
- 2) w przypadku ukończenia postępowania przez zawarcie zatwierdzonego przez sąd układu — w wysokości dwóch piątych części wpisu stosunkowego,
- 3) w przypadku uchylenia lub umorzenia postępowania z innych przyczyn — w wysokości od 40 zł do 20.000 zł według uznania sądu, który bierze pod uwagę majątek upadłego i czas trwania postępowania.

Art. 57. Opłaty stosunkowej nie pobiera się w przypadku umorzenia postępowania z powodu braku majątku masy na zaspokojenie kosztów postępowania.

Art. 58. Opłatę stosunkową oblicza się:

- 1) w przypadku, wymienionym w punkcie 1) art. 56 — od sumy, przypadającej według każdorazowego planu podziału na zaspokojenie wierzytelności,
- 2) w przypadku, wymienionym w punkcie 2) art. 56 — od sumy, która według układu ma być wypłacona na zaspokojenie wierzytelności.

Do podstawy wymiaru opłaty nie wlicza się sum, potrzebnych na zaspokojenie wierzytelności, należących do kategorii pierwszej i drugiej.

Art. 59. Opłatę stosunkową uiszcza:

- 1) w przypadku ukończenia postępowania

upadłościowego przez podział — syndyk z majątku masy,

- 2) we wszystkich innych przypadkach — upadły na podstawie urzędowego wymiaru.

Art. 60. Zatwierdzenie układu, jak również wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania może nastąpić dopiero po odpowiednim zabezpieczeniu należnych opłat sądowych.

Art. 61. Przepisy art. 54 — 60 stosuje się odpowiednio w przypadku wznowienia postępowania upadłościowego.

Art. 62. Od skarg na czynności komornika lub notariusza w toku postępowania upadłościowego pobiera się opłatę, przewidzianą w art. 36 punkt 6) rozporządzenia niniejszego.

Art. 63. W postępowaniu o sprzedaż majątku, która ma być przeprowadzona według przepisów kodeksu postępowania cywilnego (art. 118 prawa upadłościowego) pobiera się opłaty, przewidziane w rozdziale II rozporządzenia niniejszego.

Art. 64. Wnioski wierzyciela o wydanie zarządzenia tymczasowego (art. 12 prawa upadłościowego) oraz o zastosowanie do upadłego przymusu osobistego podlegają tylko opłacie od podań i załączników.

Art. 65. Za przeprowadzenie postępowania układowego pobiera się opłatę stosunkową:

- 1) w przypadku ukończenia postępowania przez zawarcie zatwierdzonego przez sąd układu — w wysokości piątej części wpisu stosunkowego,
- 2) w przypadku umorzenia postępowania — w wysokości od 40 zł do 20.000 zł według uznania sądu, który bierze pod uwagę majątek dłużnika i czas trwania postępowania.

Opłatę, przewidzianą w punkcie 1) ustępu poprzedzającego, oblicza się od sumy, która według układu ma być wypłacona na zaspokojenie wierzytelności.

Opłatę uiszcza dłużnik na podstawie urzędowego wymiaru.

Zatwierdzenie układu może nastąpić dopiero po odpowiednim zabezpieczeniu należnych opłat sądowych.

Art. 66. Wnioski wierzyciela o nakazanie dłużnikowi złożenia przysięgi (art. 10 prawa o postępowaniu układowym) podlegają tylko opłacie od podań i załączników.

Art. 67. Za dokonane w toku postępowania upadłościowego i układowego wpisy w księgach hipotecznych i innych księgach, jak również w rejestrach pobiera się opłaty według obowiązujących w tej mierze przepisów.

Art. 68. W sprawach, wymienionych w rozdziale niniejszym, stosuje się odpowiednio przepisy art. 25, 28 i 37 — 51 rozporządzenia niniejszego.

R o z d z i a ł I V.

Koszty postępowania.

Art. 69. Do kosztów postępowania należą:

- 1) koszty opłat telefonicznych i telegraficznych,
- 2) diety i koszty podróży, należne sędziom, urzędnikom i funkcjonariuszom sądowym z powodu dokonywania czynności poza budynkiem sądowym,
- 3) należności świadków, biegłych i tłumaczy,
- 4) koszty przewozu osób, zwierząt i rzeczy, utrzymywania ich lub przechowywania,
- 5) koszty ogłoszeń w pismach,
- 6) opłaty, należne innym władzom i urzędnikom,
- 7) koszty pobytu w areszcie.

Art. 70. Na pokrycie kosztów postępowania obowiązana jest złożyć zaliczkę strona, która wniosła o podjęcie czynności, połączonej z wydatkami, jeżeli obie strony wniosły o podjęcie czynności lub sąd z urzędu czynność zarządził, zaliczkę powinny uiścić obie strony w równych częściach lub w innym stosunku według uznania sądu.

Sąd oznaczy wysokość zaliczki i termin jej złożenia.

Wykonanie czynności zależne jest od uiszczenia zaliczki.

Art. 71. Koszty przeprowadzenia dowodu na żądanie sądu polubownego ponoszą obie strony. Co do złożenia zaliczki i skutków jej niezłożenia stosuje się art. 70 rozporządzenia niniejszego.

Art. 72. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określa:

- 1) wysokość należności świadków z tytułu zwrotu wydatków koniecznych, związanych ze stawiennictwem do sądu,
- 2) wysokość wynagrodzenia biegłych za stawiennictwo w sądzie i wykonaną pracę,
- 3) wysokość należności strony z tytułu zwrotu kosztów podróży i wynagrodzenia za utratę zarobku w przypadku wezwania strony do osobistego stawiennictwa.

R o z d z i a ł V.

Opłaty w postępowaniu karnym.

Art. 73. Wyrok skazujący w sprawie karnej pociąga za sobą obowiązek uiszczenia przez

każdego skazanego opłaty sądowej w zależności od wymierzonej mu kary według przepisów następujących.

Art. 74. Skazany w pierwszej instancji obowiązany jest tytułem opłaty uiścić w razie skazania na karę pozbawienia wolności:

do 1 miesiąca	20 zł
do 3 miesięcy	40 zł
do 6 miesięcy	80 zł
do 1 roku	160 zł
do 2 lat	320 zł
do 4 lat	640 zł
do 6 lat	1.280 zł
ponad 6 lat	2.400 zł

Art. 75. Skazany w pierwszej instancji na grzywnę (karę pieniężną) obowiązany jest uiścić tytułem opłaty 10% od kwoty wymierzonej mu grzywny (kary pieniężnej), nie mniej jednak niż 1 zł.

Art. 76. W razie skazania łącznie na karę pozbawienia wolności i karę grzywny (karę pieniężną) pobiera się obie opłaty, przewidziane w artykułach poprzedzających.

Art. 77. W przypadku orzeczenia kary łącznej na podstawie kilku wyroków opłaty sądowe, wymierzone w tych wyrokach, ulegają zsumowaniu.

Art. 78. Jeżeli zostanie orzeczona grzywna (kara pieniężna), a kara pozbawienia wolności była wyznaczona tylko na przypadek niemożności ściągnięcia grzywny, opłatę pobiera się według art. 75 rozporządzenia niniejszego.

Art. 79. W razie nie uwzględnienia apelacji założonej przez skazanego lub jego obrońcę, sąd wymierza za drugą instancję opłatę podwójną w stosunku do należnej za instancję pierwszą.

W razie uwzględnienia apelacji, założonej przez skazanego lub jego obrońcę, sąd wymierza opłaty za obie instancje według kary przez siebie wyrzeczonej, przyczym opłata za drugą instancję wynosić będzie połowę opłaty za pierwszą.

W razie podwyższenia wymiaru kary lub skazania dopiero w instancji apelacyjnej na skutek apelacji, założonej przez oskarżyciela sąd wymierza opłaty za obie instancje według kary przez siebie wyrzeczonej, w jednakowej wysokości za każdą instancję (art. 74—78).

Art. 80. Opłaty w Sądzie Najwyższym pobierane będą od skazanego jedynie w przypadku oddalenia kasacji, założonej przez skazanego lub jego obrońcę. Opłatę tę wymierzyć należy w takiej samej wysokości, w jakiej pobrać ją powinien sąd, który wydał zaskarżony wyrok.

Art. 81. W sprawach z oskarżenia prywatnego lub w sprawach z oskarżenia publicznego, w których wyłącznym oskarżycielem był pokrzywdzony (art. 67 kodeksu postępowania karnego), nakłada się w razie wyroku uniewinniającego na oskarżyciela prywatnego lub po-

krzywdzonego opłatę sądową w wysokości od 20 zł. do 400 zł. za każdą instancję.

W tej samej wysokości pobiera się od oskarżyciela prywatnego lub pokrzywdzonego opłatę za instancję odwoławczą w razie oddalenia środka odwoławczego, założonego przez nich lub ich pełnomocników na niekorzyść oskarżonego.

Art. 82. Wysokość przypadającej opłaty oznacza sąd w wyroku. Nieuiszczona w terminie dwutygodniowym od dnia uprawomocnienia się wyroku opłata będzie ściągana z urzędu.

Art. 83. Sąd może w wyroku zwolnić skazanego, oskarżyciela prywatnego lub pokrzywdzonego w całości lub w części od opłaty, jeżeli uzna, że uiszczenie jej będzie dla nich zbyt uciążliwe.

Art. 84. Koszty postępowania karnego oraz opłaty za odpisy wyroków i postanowień pobiera się według obowiązujących w tej mierze przepisów. Do innych dokumentów stosuje się przepis art. 44 rozporządzenia niniejszego.

Art. 85. W razie dochodzenia w procesie karnym roszczeń majątkowych, wynikających z przestępstwa, opłaty sądowe pobiera się według przepisów rozdziałów I i II rozporządzenia niniejszego, pisma jednak i załączniki, wnoszone przez powoda cywilnego w toku dochodzeń wstępnych, są wolne od opłaty od podań i załączników, nie pobiera się opłaty za doręczenie, obowiązek zaś opłaty wpisu od powództwa powstaje z chwilą wytoczenia powództwa cywilnego.

R o z d z i a ł V I.

Przepisy szczególne dla obszaru mocy obowiązującej Kodeksu Napoleona i tomu X cz. 1 Zводу praw.

Oddział 1.

Wpis.

Art. 86. Wpis stały w wysokości 40 zł pobiera się od skargi kasacyjnej w sprawie o ochronę zakłóconego lub przywrócenie utraconego posiadania.

Art. 87. Cały wpis stosunkowy pobiera się od sporów, wynikłych w postępowaniu działowym, prowadzonym w drodze incydentalnej.

Art. 88. Połowę wpisu stosunkowego pobiera się od postępowania wykonawczego w sprawach o dział spadkowe.

Art. 89. Wpis stały pobiera się:

- 1) w wysokości 80 zł:
  - od działów, prowadzonych w drodze incydentalnej,
  - od zatwierdzenia testamentów (art. 1060 i nast. tomu X cz. 1 Zводу praw),
  - od zatwierdzenia praw do spadku (art. 1408 u. p. c. art. 1239 i nast. tomu X cz. 1 Zводу praw),

od przyznania praw własności na zasadzie przedawnienia (art. 533 tomu X cz. 1 Zводу praw).

2) w wysokości 32 zł:

od każdego podania, rozpoczynającego postępowanie sądowe, nie podlegającego opłacie wpisu stosunkowego lub stałego w sumie wyższej — w sprawie, należącej do właściwości sądu okręgowego, od podań, wymienionych w art. 1, 7 i 12 ustawy z dnia 26 lipca 1919 r. o utraconych tytułach na okaziciela (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 406) i od sprzeciwów osób trzecich, przewidzianych w tej ustawie,

3) w wysokości 12 zł:

od każdego podania, rozpoczynającego postępowanie sądowe, nie podlegającego opłacie wpisu stosunkowego lub stałego w sumie wyższej — w sprawie należącej do właściwości sądu grodzkiego.

Art. 90. Wpis stały w tej samej wysokości (80 zł, 32 zł i 12 zł), pobiera się od zażaleń i podań o uchylenie wyroku w przedmiotach, wymienionych w artykule poprzedzającym.

Do podań o uchylenie wyroku stosuje się ponadto przepisy rozporządzenia niniejszego o kaucji kasacyjnej.

Art. 91. Skargi członków rad rodzinnych na decyzje tych rad wolne są od opłat.

Art. 92. W sprawach o uznanie za zmarłe osób, zaginionych na wojnie (art. 1777 — 1777⁶ u.p.c.) wolne są od opłat wszelkie podania i pisma.

Oddział 2.

Oplaty w postępowaniu hipotecznym.

Art. 93. Od każdej projektowanej do wykazu hipotecznego treści oraz od każdego wniosku hipotecznego pobiera się opłatę hipoteczną stałą lub stosunkową.

Opłata stosunkowa nie może wynosić mniej niż 12 zł. Wartość według której pobiera się opłatę stosunkową, ustala się w kwocie, jaka jest podstawą wymiaru opłaty stemplowej od czynności prawnej, z której wynika prawo, będące przedmiotem treści lub wniosku.

Za wciągnięcie treści do wykazu hipotecznego pobiera się za każdą treść 2 zł.

Art. 94. Opłatę stałą w wysokości 12 zł pobiera się od każdej treści, której przedmiotem jest wpis praw następujących: 1) prawa własności nieruchomości, 2) praw, opierających się wyłącznie na spadku, zapisie lub darowiźnie, 3) prawa, którego wartość pieniężna nie da się oznaczyć, 4) kaucji. Opłatę w takiej samej wysokości pobiera się od treści, dotyczących ostrzeżeń, hipotek sądowych, prawnych, wpisów, związanych z egzekucją i wykreśleń.

Art. 95. Od treści, niewymienionych w artykule poprzedzającym, pobiera się opłatę sto-

sunkową od wartości w wysokości 1/5%. Jeżeli treść, podlegająca opłacie stosunkowej, projektuje się do kilku miejsc tego samego wykazu hipotecznego lub nawet do różnych wykazów hipotecznych, pobiera się od niej opłatę stosunkową raz jeden, poza tym opłatę stałą.

Art. 96. Pobiera się opłatę stosunkową w wysokości:

- 1) od wniosku o przepisanie tytułu własności, wciągnięcie do ksiąg hipotecznych (wykazu hipotecznego) tytułów dłużnych oraz regulacji spadku 1%;
- 2) od wniosku o wpisanie do wykazu hipotecznego kaucji, hipotek sądowych i hipotek prawnych, oraz wszelkich ostrzeżeń 1%;
- 3) od wniosku o wykreślenie praw hipotecznych 1/2%, nie więcej jednak niż 200 zł,
- 4) za wciągnięcie listów zastawnych Towarzystw Kredytowych Miejskich do księgi kontroli hipotecznej przy aktach wypłaty pożyczek tychże towarzystw kredytowych — od wartości nominalnej listów zastawnych 0,04%;
za tę samą czynność przy konwersjach tychże pożyczek — od wartości nominalnej listów zastawnych 0,02%;
- 5) od wniosku ustalającego wynik przerechowania wierzytelności hipotecznych w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerechowaniu zobowiązań prywatnoprawnych (Dz. U.R.P. Nr 42, poz. 441) opłata wynosi 1/5% od sumy, jaka w złotych będzie zabezpieczona wzamian dawnej wierzytelności, przy czym wykreślenie dawnej sumy hipotecznej opłacie nie podlega.

Art. 97. Pobiera się opłatę stałą w wysokości:

- 1) od wniosku o odłączenie ksiąg hipotecznych lub połączenie ksiąg oddzielnych:
  - a) w księdze głównej 72 zł
  - b) w księdze nowozałożonej 24 zł
- 2) od wniosku o przerobienie czyli uporządkowanie wykazu hipotecznego 48 zł ponadto od każdej treści ulegającej przepisaniu 2 zł;
- 3) od protokołu pierwiastkowej regulacji hipotecznej;
  - I. nieruchomości o obszarze nie przekraczającym 50 ha, położonej poza granicami administracyjnymi miast, wydzielonych z powiatowych związków samorządowych 24 zł;
  - II. innej nieruchomości:
    - a) w kancelariach hipotecznych sądów grodzkich 40 zł,
    - b) w kancelariach hipotecznych sądów okręgowych 72 zł;
- 4) od wszelkich innych wniosków, jak to:
  - a) wezwanie do pierwiastkowego zapro-

wadzenia hipoteki, o ogłoszenie postępowania spadkowego, o podniesienie decyzji zwierzchności hipotecznej, ujawnienie spadku wakującego, działów, pozostawienie w niepodzielności, wdrożenie postępowania egzekucyjnego, od wniosków łącznych (dodatkowych) itp. 24 zł.

Art. 98. Opłata hipoteczna od środków odwoławczych na orzeczenie wydziałów hipotecznych przy sądach grodzkich wynosić będzie 20 zł, przy sądach okręgowych — 80 zł, od skarg zaś kasacyjnych: w pierwszym przypadku — 80 zł, w drugim — 200 zł.

Art. 99. Od wszelkich dokumentów, wydawanych przez sąd (kopij, świadectw z wykazów i ksiąg hipotecznych itp.), nie pobiera się opłaty stemplowej; dokumenty te podlegają opłacie kancelaryjnej w myśl przepisów art. 44 rozporządzenia niniejszego.

Zwolnienie od opłaty stemplowej stosuje się do dokumentów, wydawanych na podstawie akt stanu cywilnego.

Za świadectwa z wykazu hipotecznego specjalne (rozumowane) opłata kancelaryjna wynosi 24 zł, a od każdej pozycji świadectwa zamieszkań osób, mających ujawnione prawa w wykazie hipotecznym 2 zł, najmniej jednak 12 zł.

Art. 100. Opłaty od treści, stosunkowe i stałe, pobiera projektujący treść notariusz, z obowiązkiem przelewania tych opłat do właściwych kas państwowych, lub sąd, a opłaty kancelaryjne i opłaty od środków odwoławczych na orzeczenia wydziałów hipotecznych — sąd.

Art. 101. Na obszarze mocy obowiązującej tomu X cz. I Zводу praw nie pobiera się opłaty stosunkowej od projektowanej przy pierwiastkowym zaprowadzeniu hipoteki do wykazu treści, jeżeli dotyczy ona prawa, które było uprzednio zarejestrowane w rejestrze wieczystym.

Art. 102. W sprawach wymienionych w rozdziale niniejszym, stosuje się odpowiednio przepisy art. 25, 28, 37—51 i 69 — 72 rozporządzenia niniejszego.

R o z d z i a ł VII.

Przepisy szczególne dla obszaru mocy obowiązującej Kodeksu cywilnego z 1811 r.

Art. 103. Uwolnienie od kosztów sądowych służy obrońcy wężła małżeńskiego i innym zastępcom, zajmującym podobne stanowisko.

Art. 104. Piątą część wpisu stosunkowego pobiera się za podział fizyczny wspólnej nieruchomości, dział spadku lub innej masy majątkowej, tudzież za odnowienie lub sprostowanie spornej granicy — od wartości przedmiotu działu.

Art. 105. Za czynności w księgach gruntowych oraz sądu, prowadzącego rejestr, spowo-

dowane w toku postępowania egzekucyjnego, pobiera się opłaty według obowiązujących w tej mierze przepisów.

Art. 106. W sprawach, wymienionych w rozdziale niniejszym, stosuje się odpowiednie przepisy art. 25, 28, 37—48 i 69—72 rozporządzenia niniejszego.

Rozdział VIII.

Przepisy szczególne dla obszaru mocy obowiązującej Kodeksu cywilnego z 1896 r.

Art. 107. Od opłat sądowych wolne jest postępowanie o uznanie za zmarłe osób, zaginionych na wojnie (§§ 960—970 u.p.c.).

Art. 108. Piątą część wpisu stosunkowego pobiera się od podań o wszczęcie postępowania wywoławczego (§ 947 u.p.c.) oraz od podań o zamknięcie wypraw (§ 1020 u.p.c.).

Art. 109. Wpis stały w wysokości 80 zł pobiera się od wniosków o pozbawienie własnej woli lub uchylenie takiego pozbawienia, jeżeli dla tych spraw właściwe są sądy grodzkie.

Art. 110. Za czynności w księgach gruntowych oraz sędziego, prowadzącego rejestr okrętowy, spowodowane w toku postępowania egzekucyjnego, nie pobiera się żadnych opłat z wyjątkiem opłat za wpis prawa własności nabywcy, wpis hipoteki zabezpieczającej oraz wpis prawa zastawu dla roszczeń przeciwko nabywcy.

Art. 111. W postępowaniu przymusowej likwidacji jednostki kolejowej pobiera się wpis stały:

1) w wysokości 160 zł od podań o otwarcie przymusowej likwidacji;

2) w wysokości 80 zł od zażeń w tym postępowaniu.

Art. 112. Za przeprowadzenie przymusowej likwidacji jednostki kolejowej (§ 49 ustawy z dnia 19 sierpnia 1895 r. w brzmieniu ogłoszenia z dnia 8 lipca 1902 r. Zb. ustaw pruskich str. 237) pobiera się opłatę stosunkową w wysokości całego wpisu stosunkowego, a jeżeli przymusowa likwidacja została umorzona (§ 50 tej ustawy) — w wysokości połowy wpisu stosunkowego.

Opłatę oblicza się od ogólnej wartości części składowych jednostki kolejowej, a uiszczenie tej opłaty nastąpi z masy likwidacyjnej przez likwidatora. Uchylenie likwidacji lub jej umorzenie nie może nastąpić przed zabezpieczeniem opłaty.

Art. 113. W sprawach, wymienionych w rozdziale niniejszym, stosuje się odpowiednie przepisy art. 25, 28, 37—48 i 69—72 rozporządzenia niniejszego.

Rozdział IX.

Przepisy końcowe i przejściowe.

Art. 114. Do podań, świadectw urzędowych w sprawach, nieobjętych rozporządze-

niem niniejszym i innymi przepisami o kosztach sądowych, stosuje się art. 140—145, 148—153, 157, 158, 160 i 161 ustawy o opłatach stemplowych, z wyłączeniem przepisów, które dotyczą notariuszów.

Art. 115. Przepisy art. 22 i 48 rozporządzenia niniejszego, dotyczą również postępowania w sprawach cywilnych, niewymienionych w rozporządzeniu niniejszym.

Art. 116. Aż do czasu wydania jednolitych przepisów o kosztach sądowych w postępowaniu niespornym pobiera się dziesiątą część wpisu stosunkowego od wniosku o ustalenie przez sąd odszkodowania za wywłaszczenie, przy czym stosuje się odpowiednie przepisy art. 25, 28, 37—51 i 69—72 rozporządzenia niniejszego.

Podstawą obliczenia wpisu stosunkowego jest różnica między sumą odszkodowania, ustaloną orzeczeniem władzy administracyjnej, a sumą, której żąda zgłaszający wniosek.

Art. 117. Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości do umarzania oraz rozkładania na raty i odraczania zaległych w postępowaniu cywilnym a należnych Skarbowi Państwa kosztów sądowych, jeżeli ściągnięcie ich byłoby połączone z niewspółmiernymi trudnościami lub groziłoby dłużnikowi zbyt ciężkimi skutkami.

Minister Sprawiedliwości może uprawnienia, przewidziane w ustępie poprzedzającym, przekazać kierownikom sądów.

Tryb postępowania określi rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

Art. 118. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych w zakresie, unormowanym rozporządzeniem niniejszym, a w szczególności przepisy o kosztach sądowych, wydane rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 93, poz. 805) oraz pkt b) pozycji 22 taryfy, stanowiącej załącznik rozporządzenia cesarskiego z dnia 15 września 1915 r. o należnościach sądowych (Dz. u. p. austr. Nr 279).

Art. 119. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 października 1924 r. o opłatach stemplowych i sądowych w sprawach, związanych z przerachowaniem wierzytelności prywatno-prawnych Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 844), o ile dotyczy opłat sądowych, utrzymuje się w mocy ze zmianami następującymi:

1) w § 4 ust. 1 i w § 13 ust. 2 otrzymują brzmienie następujące:

„W postępowaniu sądowym przed sądem pierwszej instancji wartość przedmiotu sporu przy wniesieniu powództwa należy uważać jako niedającą się określić, przy czym tymczasowo oznaczony wpis nie może przewyższać 100 zł“;

2) uchyla się § 7;

3) § 9 otrzymuje brzmienie następujące:

1) „W postępowaniu sądowym (spornym i niespornym) podstawą wymiaru opłaty

sądowej w pierwszej instancji stanowi kwota złotych, na którą sąd orzeczeniem lub strony w ugodzie przerachowały wierzytelność.

- 2) W postępowaniu spornym przed sądem pierwszej instancji wartość przedmiotu sporu należy uważać jako niedające się określić, przy czym tymczasowo oznaczony wpis nie może przewyższać 100 zł“;
- 4) W § 12 wyraz „zaliczki“ zastępuje się wyrazem: „wpisu“.

Art. 120. Ilekroć poszczególne przepisy prawne powołują się na dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych, należy zamiast tych przepisów stosować odpowiednio przepisy rozporządzenia niniejszego.

Art. 121. Dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych, stosuje się nadal w sporach cywilnych, które wszczęto przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego aż do ukończenia postępowania w instancji, we wszystkich innych sprawach, które wniesiono do sądu przed tym dniem. — aż do ukończenia tych spraw.

Art. 122. Całkowite lub częściowe uwolnienie od opłat sądowych, zawarte w poszczególnych przepisach, uchyla się w zakresie spraw, objętych rozporządzeniem niniejszym.

Pozostają jednak w mocy uwolnienia, wymienione w ustępie poprzedzającym, jeżeli są zawarte w przepisach:

- 1) o przebudowie ustroju rolnego;
- 2) o sądach pracy;
- 3) wydanych po dniu 26 października 1932 r.

W sprawach o uchylenie orzeczenia komisji rozjemczej (art. 21 ustawy z dnia 1 sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi Dz. U.R.P. z 1931 r. Nr 90, poz. 706) opłaty sądowe pobierane nie będą, jeżeli uchylenia orzeczenia żąda pracownik rolny, a przedmiot sporu nie przewyższa kwoty 500 zł.

Art. 123. Minister Sprawiedliwości wyda w drodze rozporządzenia przepisy o kosztach sądowych w postępowaniu przed sędzią pokoju.

Art. 124. Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości do wydania w drodze rozporządzenia

w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych przepisów, ustalających wysokość opłat sądowych hipotecznych, pobieranych:

- 1) w związku z nabyciem gruntów przez właścicieli gospodarstw rolnych w przypadkach, w których obszar tych gospodarstw łącznie z gruntem nabywanym nie przekracza 10 ha;
- 2) w związku ze sprzedażą działek, nabytych z parcelacji lub nadanych w trybie osadnictwa wojskowego.

Art. 125. Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego z 1811 r. nie pobiera się, począwszy od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, określonych patentem cesarskim z dnia 26 stycznia 1853 r. (Dz. u. p. austr. Nr 18) należności za przechowanie depozytów gotówkowych.

Art. 126. W okręgu Sądu Okręgowego w Katowicach ustaje z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego oprocentowanie gotówki, złożonej do depozytu w urzędach depozytowych. Gotówka, złożona do depozytu po tym terminie, nie będzie oprocentowana.

Moc obowiązująca art. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. w przedmiocie zmiany ustawy depozytowej z dnia 21 kwietnia 1913 r. (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 358) rozciąga się na okręg Sądu Okręgowego w Katowicach.

Przepisy ust. 1 nie uchybiają przepisom ustaw szczególnych o oprocentowaniu gotówki, złożonej do depozytu.

Art. 127. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Aż do czasu wydania przewidzianych w rozporządzeniu niniejszym rozporządzeń należy stosować przepisy dotychczasowe.

Art. 128. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1935 r. z wyjątkiem przepisów, dotyczących kosztów sądowych w postępowaniu o ustalenie lub podział sumy odszkodowania za wywłaszczenie, które wchodzi w życie z dniem 29 października 1934 r.

Tłoczono z polecenia Ministerstwa Sprawiedliwości w Drukarni Spół. Wydawniczej „Książka“ w Łodzi ul. Piotrkowska 66.

Zgłoszenia na prenumeratę przyjmuje się w Administracji Dziennika Ustaw R. P. w Łodzi, ul. Kilińskiego 86. Prenumeratę należy wpłacać z góry. Wysyłkę wykonuje się po uprzednim wpłaceniu zaliczki miesięcznej dla władz, urzędów, zakładów i instytucji państwowych i samorządowych w kwocie zł 20, dla innych prenumeratorów w kwocie zł 50.

Pojedyńcze numery są do nabycia:

w biurze sprzedaży w Warszawie, ul. Targowa 59, w Administracji Dziennika Ust. R. P. w Łodzi, Kilińskiego 86 oraz w Kasie Sądu Okręgowego w Lublinie, Krakowskie Przedmieście 76.